

UPPIK - VÄNSKAPSFÖRENING FINLAND-GRÖNLAND RF

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2007

1. ALLMÄNT

Satsningen på information om Grönland har fortsatt under verksamhetsåret i samarbete med Hanaholmens kulturcentrum och Nifin, Nordens institut i Finland. Samarbetet med vår systerföreningen Tjaldur – vänskapsförening Finland-Färöarna har varit synnerligen gott och ytterligare stärkts under året. Det samma gäller för samarbetet med Föreningen Sverige-Grönland.

Kontakten till Nanoq, Arktiskt museum i Jakobstad fungerar som tidigare.

Samarbetet med Nordens institut i Grönland (NAPA) kunde ytterligare intensifieras. Kontakten till och samarbetet med Pohjola-Norden söker nya vägar. Uppiks kontor finns i samband med Pohjola-Nordens förbunds kontor i Helsingfors.

Föreningen Uppik har med sin sakkunskap medverkat i ett flertal evenemang och ansvarat för att arrangemangen blivit väl genomförda.

Uppik har även medverkat som arrangör i den traditionella *Nordiska vinterdagen* den 3 mars 2007 på Hanaholmens kulturcentrum tillsammans med de internordiska föreningarna och ambassaderna i Finland. Uppik arrangerade en filmförevisning och presenterade den nya filmen

The price of the Pole av *Staffan Julén*.

Uppik och **Taube Sällskapet i Finland** arrangerade en lyckad **matiné** söndagen den 21 oktober 2007, kl. 15-17.30 på Handelsgillet i Helsingfors,

I programmet ingick aktuell information om Grönland, dess kultur och musik kombinerat med underhållning av "gamla Taube-örhängen".

Uppik medverkade som arrangör då en grönländsk konstutställning åter var aktuell den 6 november 2007. Det var den kända grönländska konstnären och författaren *Kristian Olsen aaju* som presenterade sin utställning *"Grönlands och Finlands landskap under fyra årstider"*. Den var Kristian Olsen aajus 35-årsjubileums konstutställning och den visades på *Galleria Restaurant Wellamo*,

Under verksamhetsåret 1.1.2007–31.12.2007 har föreningens verksamhetsledare *Agnete Sippel* fungerat som Finlands *representant i styrelsen för Nordens institut i Grönland (NAPA)*.

2. UPPIKS FÖRTROENDEPERSONER OCH VERKSAMHETSLEDARE

På Uppiks stadgeenliga årsmöte som hölls onsdagen **den 18 april kl. 18.00** på restaurang **Oluthuone, POIROTTI**, Fabriksgatan 38, Helsingfors, erhöll föreningens styrelse följande sammansättning:

Ordförande **Fredrik Forsberg** och vice ordförande **Sinikka Salokorpi** omvaldes. Till styrelsemedlemmar omvaldes: **Timo Malmi, Tiina Itkonen, Aira-Liisa Roiha, Lisbeth Bobacka**. Som ny medlem invaldes **Carita Putkonen**.

Agnete Sippel har fungerat som verksamhetsledare med ansvar för föreningens ekonomi och administration samt fungerat som styrelsens sekreterare.

Bengt-Olof Svanbäck och Kjell Skoglund har fungerat som revisorer.

Processen gällande verksamhetsledaren Agnete Sippels uppsägning den 1 april 2006. **Den 2 november 2007** gjordes en överenskommelse mellan Agnete Sippels och Förbundet Pohjola-Nordens jurister. Den nästan tvååriga tvisten kunde sålunda biläggas.

3. MEDLEMMARNA

I slutet av året hade föreningen **122** medlemmar. Man bör kunna påvisa att man besökt Grönland för att kunna bli ordinarie medlem i föreningen.

4. MEDLEMSINFORMATION

Medlemsinformationen har skötts genom medlemsbrev och cirkulär till olika evenemang.

Fakta finns även att via på **Uppiks nya hemsida www.uppik.fi** som började fungera fr.o.m. **den 1 november 2007**.

Till sin hjälp har föreningen **Magnum Data** som på kort tid uppdaterat och totalt förnyat Uppiks webbsidor. Sidorna är tvåspråkiga.

Uppiks medlemsbrev 1/07 som utkom **den 3 februari 2007** innehöll:

- **information** om den **Nordiska vinterdagen** den 3 mars på Hanaholmens kulturcentrum i Esbo.
- **kallelse till Uppiks årsmöte** den 18.4. på restaurang Poirotti.
- **information** om den nära förestående **journalistresan till Grönland**, Nuuk 13-21.6.2007 som företogs av redaktör Christoffer Wiik och fotograf Esa Siltaloppi, båda från Vasa.

Information har sänts till medlemmarna den 28.2 om den Nordiska Vinterdagen den 3 mars, med bifogad tryckt **broschyr**.

Medlemsbrev 2/07 utkom den 8.10.2007 med information om Uppik och Taube **matiné**n **söndagen den 21.10** på Handlsgillet kl.15.

Dessutom informerade man om aajus **konstutställning** på restaurang **Wellamo** den 6.11 – 21.12.07 och om Nólsoy danslags framträdande i Brages festsal den 6.11 i Helsingfors.

Uppiks *NYHETSBLAD* har utkommit under verksamhetsåret två gånger, **1/07** utkom den 29.5 samt **2/07** utkom den 4.12.

Tidningen trycks på NordPrint/Janne Nyström, Jan.nystrom@nordprint.fi
Nyhetsbladen finns nu också på Uppiks nya webbsidor.

Styrelsen beslöt att tidningens ombrytning och layout i framtiden skall skötas sakkunnigt och professionellt. Uppgiften gavs till Tuire-Kaarina Salokorpi/ **Studio Kaari Oy** och Wollu Salokorpi.

Medlemstidningen 2/07 är gjord av Studio Kaari Oy och tryckt på NordPrint.

Man har också regelbundet kunnat läsa i Pohjola-Nordens medlemstidning, som utkommer fyra gånger per år, om Uppiks aktiviteter på sidorna **Tulossa / På kommande**.

5. MÖTEN

UPPIKS STADGEENLIGA ÅRSMÖTE

hölls onsdagen **den 18 april 2007, kl.18.00** på restaurang **Oluthuone, POIROTTI**, Fabriksgatan 38, Helsingfors, 040-529 0360.

Program: Efter årsmötet berättade fotograf **Jorma Puranen**, som har besökt Grönland flere gånger, om sina upplevelser och visade fotografier som han skapat på Grönland.

Uppiks styrelse har sammankommit **tre gånger** under verksamhetsåret, den 16.1, den 26.2, samt den 10.10.2007

Utöver de ordinarie styrelsemötena har styrelsen hållit ett **arbetsmöte den 18.12.07 på Wellamo**.

Följande ärenden behandlades

- Medlemstidningen 2/07, samt vad som bör beaktas vid utgivning av nästa tidning som planeras bli ett jubileumsnummer.
- Uppiks 10-årsjubileum 2008
- Teaterresan till Tammerfors den 15 februari 2008

Närvarande på mötet: Ordf. Fredrik Forsberg, vice ordf. Sinikka Salokorpi, samt Aira-Liisa Roiha, Tiina Itkonen, Lisbeth Bobacka, Agnete Sippel och Kristian Olsen aaju.

Agnete Sippel har representerat Uppik och deltagit den 9.10 i **planeringsmöten** angående den **Nordiska vinterdagen** på Hanaholmens kulturcentrum som sker den 9.2.2008.

6. EVENEMANG

NORDISK VINTERDAG 2007

Lördagen den 3 mars 2007 arrangerades den traditionella **Nordiska vinterdagen** på Hanaholmens kulturcentrum där Uppik bl.a. medverkade med förevisningen av filmen **The price of the Pole** av **Staffan Julén**. Filmen berättar om den amerikanska polarforskaren **Robert Peary** (1856-1920) som under åren 1886-1909 företog tio expeditioner till Nordgrönland. Han var den första som nådde Nordpolen den 6.4.1909. Filmen berättar också om den unge inuiten Robert E. Peary III, sonson till upptäcktsresanden. Robert E. Peary reser till USA, Grönland och Nordpolen för att få veta vem han är. Filmen (78 min) visades i salen ALEKSIS kl.12.15.

På vinterdagen presenterades nya **broschyrer** från Grönlands turistbyrå. Dessutom presenterades Grönland i form av en **miniutställning i entréhallen** ”*Hur ser de nordiska länderna ut idag*”. Fotograf Tiina Itkonen ansvarade för planeringen av **informationskärmen om Grönland**.

Agnete Sippel skötte om **Expo Norden** med fakta om viktiga händelser och jubileer under år 2007 i Grönland.

JOURNALISTRESA TILL NUUK

Journalistresan till Grönland, Nuuk 13-21.6.2007 företogs av redaktör **Christoffer Wiik** och fotograf **Esa Siltaloppi**, båda från Vasa. Uppik medverkade till att de erhöll understöd för genomförandet av en reportageresa till Nuuk och Kangerlussuaq. **Orsak:** Kännedomen om Grönland är rätt ringa i Finland och det är svårt att få aktuell information. Den stora allmänheten visar ett allt större intresse för polarområdena med tanke på miljöutvecklingen. Det är även viktigt för befolkningen i Finland att få ta del av de aktuella teman som kommer att lyftas fram under själva resan.

Ämnen journalisterna tar upp i sina artiklar är följande:

- Folkomröstningen 2009 angående Grönlands självständighet;
- Intervjuer med grönländska parlamentariker och regeringsmedlemmar;
- Global warming. Hur märks den på Grönland ?
- Intervjuer med forskare och representanter för frivilligorganisationer;
- Planerna på att borra olja. Förespråkare och motståndare.
- Nordens institut i Grönland/Napa 20 år. Hur ser man på Norden och det nordiska samarbetet?

Uppik erhöll den 18.9 två DVD-skivor med reportage från resan till Nuuk. Dessa har ingått och visats i Finlands television. Resultatet av besöket omfattar flere artiklar och TV-reportage i Finsk media. Den andra DVD:n sände verksamhetsledaren 21.9 till NAPA, Ruth Montgomery.

Projektet genomfördes i samarbete med Kjell Skoglund samt med ekonomiskt stöd av Nordiska Kulturfonden och Nordens institut i Grönland
NAPA stödde projektet med 2.800,- euro och kulturfonden med 30.000 DKK.
En bok om resan kommer att publiceras och ytterligare sammanställs en fotoutställning.

UPPIK OCH TAUBE

Uppik och Taube Sällskapet i Finland arrangerade en **matiné** söndagen den 21 oktober 2007, kl. 15-17.30 på Handelsgillet i Helsingfors, Kaserngatan 23.

I programmet ingick aktuell information om Grönland, dess kultur och musik kombinerat med underhållning av "gamla Taube-örhängen".

Programmet, som var ett samnordiskt kulturutbyte ingick aktuell information om Grönland av **Fredrik Forsberg** + musik av Rasmus Lyberth. Taube örhängen framfördes av **Ecce Sjöblom** och på finska av **Matti Seppänen**, recitation av **Ulf Fagerström** och avslutningsvis smakprov på andra nordiska visor framförda av **Barbara Helsingius**. Hon sjunger norska, danska, isländska och svenska visor. Närmare information via pressen gav *Taube Sällskapet*, vars kontaktperson var Gun Söderholm, e-post; gun_soderholm@hotmail.com.

GRÖNLÄNSK KONST

En grönländsk konstutställning var åter aktuell. I år har det förflutit exakt 35 år sedan den då 30-åriga aaju höll sin första officiella konstutställning. Den kända grönländska konstnären och författaren **Kristian Olsen aaju** som fyllde 65 år den 21. augusti 2007 presenterade sin utställning "Grönlands och Finlands landskap under fyra årstider. Den är **Kristian Olsen aajus 35** årsjubileums konstutställning och visades på Galleria Restaurant Wellamo, Gördelgatan 9, Skatudden i Helsingfors.

Vernissage arrangerades tisdagen **den 6 december 2007** kl. 17.00. Utställningen förevisades fram till den 21 december 2007. Utställningen öppnades av Uppiks ordförande Fredrik Forsberg. Närvarande även Nanna Hermansson ordf. för Samfundet Sverige-Färöarna. www.aaju.info e-mail: aaju@privat.com

7. RESEVERKSAMHET

Uppiks och Tjaldurs gemensamma **studieresa till Tallinn 12-13.4.2007**.

I Uppiks medlemstidning 1/07 och Pohjola-Nordens tidning 2/07 ingick en utförlig och fin artikel om resan med foton skriven av Ritva Eerikäinen. Resans minutprogram planerades av Sinikka Salokorpi, Fredrik Forsberg och Agnete Sippel. Resan sponsorerades av **Eckerö Line** och **Hotel Radisson SAS**.

Bilaga; programmet i Tallinn. Läs mera i slutet av verksamhetsberättelsen.

8. REPRESENTATION

Danmarks Amassadör Niels Kaas Dyrhund och Fru Birgit Dyrhund inbjöd verksamhetsledaren Agnete Sippel till reception den 26.1. kl.17.00-18.30 på ambassaden med anledning av DocPoint documentary film festivalen i Helsingfors.

Midvinterfest, porrablót, arrangerades av islänningarna i Helsingfors, **fredagen den 9 februari kl. 19-24** i Tapanilan työväentalo/Mosabacka föreningshus, Sompiontie 4, 00730 Helsingfors
Närvarande; Fredrik Forsberg.

Agnete Sippel närvar på seminariet **Den nordiska språkkonventionens 20-årsjubileum** på Hanaholmens kulturcentrum den 1.3.2007.

Danmarks Ambassadör Niels Kaas och Birgit Dyrhund inbjöd till reception den 16 april med anledning av **Hennes Majestaet Dronningens födelsedag**. Närvarande; Fredrik Forsberg och Agnete Sippel.

Kulturkontakt Nords nya direktör **Bergljót Jónsdóttir** arrangerade ett informationstillfälle på nationalmuseet den 21.5.2007. Kulturkontakt Nord verkar på Sveaborg och har webbadressen <http://www.kknord.org>

Två inbjudningar till Pohjola-Nordens näringslivsseminarier:

- 1) Den 15.5.2007 arrangerade Pohjola-Norden i samarbete med Nordiska Investeringsbanken, Fabiansgatan 34, Helsingfors, seminariet. ***De nordiska skogarnas ekonomiska betydelse i framtiden***. Samtliga styrelsemedlemmar var inbjudna.
- 2) Samtliga styrelsemedlemmar inbjudna (1 friplats) till seminariet den 5 november 2007, ***Norden åldras – vad göra?*** Scandic Hotel Continental, Mannerheimv. 46, Hfors. kl.13-19. Närvarande Agnete Sippel.

Hanaholmens kulturcentrum inbjöd till sommarmottagning kl. 14- 17 den 1.6.2007, Fredrik Forsberg och A.Sippel närvarande.

Viveka Löndahl, från Åland, medlem i NAPAs styrelse, var också närvarande.

Under perioden 14-16.6 inbjöd Ålands landskapsregering till flere olika åländska evenemang, bl.a. åländskt bondbröllop den 16.6 i Domkyrkan, 31.5. Åländsk formgivning på Galleri Norsu och vernissage den 14.6 med presentation av 10 bildkonstnärer med åländsk anknytning på Amos Andersons Museum. En åländsk utställning på nationalmuseet, öppnades av minister Astrid Thors den 25.5. Agnete Sippel närvar på ett flertal av evenemangen.

Islands ambassadör Hannes Heimisson, inbjöd till **grundande möte den 20.6.2007 av Finländsk-Isländsk handelskammare** på restaurang Savoy kl.12.00. Invald i styrelsen bl.a. Pekka Mäkinen, Icelandair och Niklas Geust, FIM. Närvarande bl.a. Jussi Kinnari, Saga Matkat, Agnete Sippel, Kjell Skoglund, Islands statsminister och finansminister, Christoffer Taxel m.fl.

Nifin inbjöd den 10.9 till sin traditionella Höstkick, nordisk poesikväll på restaurang Belly, Nylandsgatan 16-20 måndagen kl. 20.00.

Finland-Danmark föreningen i Tammerfors inbjöd den 15.9 till 20-årsjubileumsfest lördagen 15.9. kl.13.00 i biblioteket Metso, med program. Idun kören framträdde och ambassadör Niels Kaas Dyrhund höll tal. Därefter följde Tammerfors stads mottagning i Rådhuset kl. 15.30.

Dansk Klub, Danmarks ambassad och Nifin inbjöd den 19.9 till Dansk säsongstart kl 18.30 på Nifin, Närvarande: Agnete Sippel. Danmarks ambassad och Konstmuseet Ateneum inbjöd den 27.9 till vernissage, **Historier från Danmark** kl.17-20. Utställningen öppnades av statsminister Matti Vanhanen, HKH Prinsessan Benedikte hedrade utställningen med sin närvaro. Närvarande: Agnete Sippel.

Agnete Sippel inbjöds att delta i firandet av *Svenska dagen* på **Svenska Finlands folktings** mottagning kl. 14.30 – 16 i Svenska Teaterns publikcafé i Helsingfors den 6 november 2007.

Danmarks ambassad bjöd på mottagning och **25-årsjubileumsfest** med **Kulturfonden för Finland och Danmark** lördagen den **10.11. 2007** kl.18.30 – 21.30 i Ateneum Salen. Vice ordf. Sinikka Salokorpi och Kristian Olsen aaju närvar.

Kulturfonden Island-Finland som grundades 1975 inbjöd till festlunch och seminarium måndagen den 3 december kl.11.30 – 17.30 på Hanaholmens kulturcentrum, för att uppmärksamma den isländska statens nya medverkan i fondens finansiering. Efter lunchen följde seminariet nordisk litteratur i översättning. Seminariet arrangerades på initiativ av Vigdis Finnbogadóttir institutet i Reykjavik. Hon hedrade även festen med sin närvaro.

Med anledning av president Vigdís Finnbogadóttirs besök i Finland bjöd Islands ambassadör *Hannes Heimisson* och fru *Guðrún Sólonsdóttir* till en mottagning måndagen den 3 december kl. 18.00-20.00 Norra kajen 10 A 4, 00170 Helsingfors, icemb.helsinki@mfa.is eller (09) 6122460

Ruth Montgomery-Andersen anställd på Napa, besökte Helsingfors, **Kulturkontakt nord** på Sveaborg 3-12.12.2007. Agnete Sippel arrangerade ett gemensamt möte den 5.12. på restaurang Troikka på Caloniusgatan, därefter bjöd Uppik på nationaloperan där man visade Pjotr Tjajkovskijs ballet Nötknäpparen och Råttkungen kl.19.

9. FINLANDS REPRESENTANT I STYRELSEN för NAPA

Uppiks verksamhetsledare Agnete Sippel har suttit som Finlands representant i styrelsen för Nordens Institut i Grönland NAPA under perioden 1.1.2007 – 31.12.2007

Den 5 dec 2006 beslöt Ämbetsmannakommittén för nordiskt kulturellt samarbete (ÄK-K) att Uppiks verksamhetsledare, pol.kand. **Agnete Sippel** fortsätter som Finlands representant i styrelsen för **Nordens institut i Grönland/ NAPA 1.1.2007 - 31.12.2008**.

Agnete Sippel deltog den 13-14 februari och den 22 maj i **NAPA:s** styrelsemöte i Köpenhamn samt i styrelsemötet i Reykjavik den 1 september 2007.

10. ÖVRIGT

Skriften *Nordiska Bilateral Kulturfonder och Föreningar-tillkomst och verksamhet* utkom, sammanställd för Nordiska kulturfonden av Nanna Hermanson efter Nordiska kulturfondens konferens i Köpenhamn den 3-5 februari 2006 på uppmaning Mats Jönsson.

Den nuvarande direktören för kulturfonden Karen Bue översände ett exemplar till respektive fond och förening.

Store Strandstraede 18, DK-1255 Köpenhamn K.

tfn +453396 0200. www.nordiskkulturfond.org

Skriften **GARDAR XXXVII** Årsbok för Samfundet Sverige-Island i Lund-Malmö och Samfundet Sverige-Färöarna 2006 utkom. Uppik och Tjaldur erhöll ett gemensamt exemplar.

DANSK KLUBS ÅRSMÖTE

Ordförande Fredrik Forberg presenterade Grönland med Power-Point programmet **"Lidt om Kalallit Nunaat og Uppik"** på Dansk Klubs årsmöte den 28.3 kl.19.30 i **Danmarkshjemmet**, Gamla chaussen 11.

Kontakt togs av Dansk Klubs ordförande Karin Pedersen.

NORDATLANTENS BRYGGE och **Grönlands representationskontor** i Köpenhamn informerar regelbundet om utställningar som sker i Köpenhamn.

GRÖNLANDS NATIONALDAG DEN 21.6.2007

Kristian Olsen aaju var huvudtalare då man firade Grönlands nationaldag i Köpenhamn den 21.6.2007. Aaju tilldelades Grönlands Hjemmestyres forthenstmedalje Nersornaat i sølv av Landstingets formand **Jonathan Motzfeldt** den 25.6.2007 för hans mångåriga kulturarbete och för hans aktiva insats som förespråkare för Grönland och grönländsk kultur. Händelsen firades hemma hos Sinikka Salokorpi och aaju den 24.8. Aaju fyllde 65 år den 21.8.2007.

NANOQ –arktiskt äventyr –arktinen seikkailu

Nanoqs 20-årsjubileums skrift utkom den 20.11.2007

11. EKONOMI

Uppik erhöill för år 2007 ett statsbidrag om totalt **2.500,- euro**. Bidraget från undervisningsministeriet utbetalades på ansökan via Pohjola-Norden.

Uppiks och Tjaldurs gemensamma **studieresa till Tallinn 12-13.4.2007** gjordes med stöd av marknadsföringschef Kjell Skoglund, Pohjola-Norden. Resan var sponsorerad av Eckerö Line och Hotel Radisson SAS.

Marknadsföringschef Kjell Skoglund arrangerade en pressresa till Care of Hotels, Sverige, 28-30.8 En del sponsormedel från den ifrågavarande resan, totalt: 700 euro, tilldelades Uppik, för att möjliggöra och bekosta medlems-tidning 2/07 som utkom den 4 december 2007.

Verksamhetsledaren Agnete Sippel underhandlade med Pohjola-Nordens generalsekreterare Larserik Häggman den 15.10.2007 angående kostnadsfördelningen efter det att Uppik inte mera har gemensamma webbsidor med Pohjola-Norden. Man beslöt att Pohjola-Norden betalar Västnorden föreningarna gemensamt en summa om totalt 500 euro för utvecklandet av egna sidor, för Uppik och Tjaldur och för täckandet av de kostnader som uppstår i samband med denna förändring.

Summan utbetalades på Tjaldurs konto och har använts för igångsättandet av de nya sidorna för Uppik och Tjaldur under den gemensamma portalen: <http://www.tjaldur.fi/> eller <http://www.uppik.fi/>

Ekonomie magister **Regina Sippel** har skött föreningens bokföring.

Medlemsavgiften för år 2007 var 10,- euro.

Helsingfors den 3 mars 2008

Fredrik Forsberg
ordförande

Agnete Sippel
verksamhetsledare

www.uppik.fi

Uppiks och Tjaldurs resa till Tallinn /

Uppik & Tjaldur; matka Tallinnaan

12-13.4.2007

**DELTAGARFÖRTECKNING
RESA TILL TALLINN 12-13.4.2007**

**Marknadsföringschef Kjell Skoglund
Ordföranden Grönlandsföreningen Fredrik Forsberg**

Verksamhetsledare Agnete Sippel

**Ordförande för Färoföreningen Martina Huhtamäki
Fotograf Tiina Itkonen**

Fondmålare Hanne Juga

**Vice ordf. Sinikka Salokorpi
Författaren Kristian Olsen aaju**

**Lisbeth Bobacka
Ritva Eerikäinen**

**Jörgen Strandell
Redaktör Ingmar Svedberg**

MINUTPROGRAM

Torsdagen den 12. 4. 2007

Samling kl.7.15 i Västra hamnens terminal
Kokoontuminen klo **7.15** lähtöä varten Länsisatamassa

kl. 8.00 **Avfärd** från Helsingfors med
m/s Nordlandia, Eckerö Line,
Lähtö klo 8.00 Helsingistä m/s Nordlandia Eckerö Line

OBS! TAG MED PASSEN / PASSIT MUKAAN

Frukost ombord/ Aamiainen, Eckerö Line bjuder

Kongress- och mötesutrymmet står till vårt förfogande under resan, vi kan hålla vårt bagage i eget kabinett tur/retur.

- Marknadsföringschef **Kjell Skoglund**, föreläser om sponsorer
- * **Sinikka Salokorpi** och **Fredrik Forsberg** går igenom programmet i Tallinn.
- * Ritva Eerikäinen fixar en liten överraskning.

Ankomst Tallinn kl.11.30

Tulo Tallinnaan, majoittuminen Hotel Radisson SAS, Rävälä pst. 3/ Incheckning på Hotel Radisson SAS,

Program i Tallinn kl.13.00 –17.30

Lähtö tilataksilla Nõmmeen

Kristjan Raudin talomuseo - Kristjan Raua majamuuseum – K. Raua 8, Nõmme. Museossa Kärt Summatavetin näyttely ”Korun laulu” *Ehte Laul*

Tilataksilla Kustaa Adolfin Lukioon – *Gustav Adolfi Gümnaasium (GAG)*, Suur-Kloostri 16

Kävelymatka Pohjoismaiden Ministerineuvoston Tallinnan toimistolle, Lai 29,
Põhjamaade Ministrite Nõukogu Eesti esindus

Kävelymatka Pyhän Mikaelin Kirkolle, Rütli 9,
Tallinna Rootsi-Mihkli kogudus,
Svenska S:t Mikael församlingen i Tallinn

kl.19.30 Ilallinen **Grillhaus Daube**, Rütli 11
Middag

Fredagen den 13.4.

Frukost på hotellet till kl.10.00
Hotelliaamiainen kello.10 saakka

Program i Tallinn:

10.00 **Lähtö/Avfärd Piritaan** ja Metsakalmistulle – Yleisiä kulkuneuvoja vai tilataksi ? Tallinna **Metsakalmistu**, Kloostrimetsa tee 36

KUMU - **Eesti kunstimuuseum**. Weizenbergi 34/
Valge 1

Lehti **HORISONT**
Laulupeo 2/Tartu maantee 63

Samling redan kl.17.00 i hamnen

17.00 Kokoontuminen lähtöä varten satamassa

kl. 18.00 Eckerö Line avgär/lähtee Tallinnasta
Middag ombord, m/s Nodlandia, Eckerö Line bjuder

kl. 21.30 Ankomst Helsingfors, Västra hamnens terminal
21.30 Tulo Helsinkiin, Länsisatamaan

PROGRAM / OHJELMA

1. **Horisont-nimisen 40-vuotiaan Tiedelehden päätoimittaja** haluaa tavata meidät. Tämä oli ensimmäinen tällainen lehti joka uskalsi ilmestyä sosialistisessa maailmassa.

2. **Kärt Summatavet** on Suomen Taikissa *tohtoroinut* nuori nainen, joka puhuu sujuvaa suomea. Hänen väitöskirjansa käsittelee viron **perinteistä koru- ja käsityötaidetta ja on nimeltään Folk Tradition and Artistic Inspiration**, alanimi A Woman's Life in Traditional Estonian Jewelry and Crafts.

Kärtillä on **näyttely** nimeltä "*Korun laulu*" eestiläisten Gallen-Kallelan *Kristjan Raudin kotimuseossa*, Kärt on luvannut ottaa meidät siellä vastaan ja kertoa vähän aiheesta. Raud (1865-1943) on mm. kuvittanut Viron kansalliseepoksen Kalevipoegin.

3. Kärtin poika **Märt** opiskelee **Gustav Adolfin Gymnasiossa**, jossa tärkeimpiä aineita ovat Ruotsin kieli ja kulttuuri. Meidät on kutsuttu sinnekin. Myös ruotsalaisväestön **St.Mikaelin kirkko** on mielenkiintoinen. Sen suomalainen kirkkoherra ottaa meidät mielellään vastaan.

4. Riikikogussa on juuri samoina päivinä vaalit, joten jätämme sen rauhaan.

5. Haluatteko tavata vanhemman vai nuoremman *kirjailijan* vai jätetäänkö väliin, muuten tulee liikaa ohjelmaa.

KUMU eli **Eesti Kunstimuuseum** ja **Metsäkalmisto** ovat vapaaehtoisia, joihin voimme itse järjestää itsemme niille osanottajille, jotka haluavat niihin tutustua.

Horisont: Indrek Rohtmets e-post indrek@horisont.ee

Maitin e-mail:
summadisain@hotmail.ee

Kärt **Summatavet**
kart@kiirtee.ee

Eha Vain <eha@norden.ee>

Uppikin ja Tjaldurin matka Tallinnaan

teksti ja kuvat: Ritva Eerikäinen

Uppikin ja Tjaldurin hallituksen jäsenillä oli mahdollisuus tutustua **12.-13.04.2007** Tallinnan vierailulla v. 1631 perustettuun Kustaa Adolfin lukioon, Viron ruotsalaisen kirkon toimintaan Tallinnan Svenska S:t Mikael församlingen –nimisessä kirkossa, osoitteessa Rööti 9. Muita tutustumiskohteita olivat Nõmmella sijaitseva Kristjan Raudin talomuseo, jossa oli korutaiteilija **Kärt Summatavetin** näyttely ”Korun laulu” Ehte Laul, Virossa myös venäjän vallan aikana toimineen v. 1967 perustetun **Horisont –lehden** toimitus, päätoimittaja **Indrek Rohtmets**, KUMU – Eesti kunstimuseum ja Viron edesmenneen presidentin Lennart Meren hauta Tallinnan Metsakalmistulla.

Kustaa Adolfin lukio Tallinnassa - Gustav Adolf [Gymnasium](#) - viroksi - Gustav Adolff Gümnaasiumi

Mielenkiintoista oli tutustua Tallinnassa, Suur-Klostri 16:ssa sijaitsevaan Kustaa Adolfin lukioon (GAG); lukion ruotsin kielen opettaja **Juta-Tiia Mägi**, joka vastaa koko Viron ruotsin kielen opetuksesta, toimi oppaanamme. Vuonna 2006 Mägi sai ruotsin kielen ensimmäisen luokan Pohjantähden ritarikunnan ansiomerkin (Rootsi esimese klassi Põhjatähe ordeni), jonka hänelle luovutti Ruotsin Suurlähettiläs Dag Hartelius Ruotsin kuningasperheen vieraillessa koulussa.

Lukio tunnettiin aiemmin nimellä Revalsche Gymnasium tai Gymnasium Revaliense (Gymnasium of [Reval](#)). Koulun perusti Ruotsin kuningas [Gustav II Adolf](#) . Alunperin 1200-luvulta peräisin oleva rakennus rakennettiin luostariksi nunnia ja munkkeja varten. Sitä on korjattu useaan otteeseen, mm. venäläisten aikana rakennus oli täytetty hiekalla, josta se on puhdistettu ja entisöity nykyiseen kuntoonsa, viimeisin korjaus on tehty vuonna 1999.

Itse koulurakennus edustaa eri vuosisatojen aikaisia rakennustyyliä. Vahvat kalkkikivimuurit seininä luovat turvallisuutta ja tunnelmaa sisäiseen ilmapiiriin ja viihtyisyyttä on lisätty kalustamalla sisätiloja myös modernein huonekaluin. Osassa rakennusta oli parketin tyylliset puulattiat, mutta varsinkin alakerroksissa on vielä vanhat kivi-/marmorilattiat. Kerroksesta toiseen johtaa kiviportaati, hissiä ei ollut.

Luostariaikaan opetuskieli oli latina. Sittemmin opetusmalli tuli Saksasta. Nykyisin koulussa opiskellaan ensimmäiseltä luokalta lukiotasolle saakka. Koulussa on mahdollista valita eri linjoja: ensimmäisellä luokalla on mahdollisuus valita ranskan kielen oppisuunta tai musiikki-matematiikka –oppisuunta. Seitsemännellä luokalla voi valita reaalipainotteisen luokan ja lukiossa ranska-englanti-, reaali-, ruotsi- tai matematiikka-englanti –oppisuunnan. Ruotsin kielisellä opintosuunnalla ruotsin kielen opetusta on viisi tuntia viikossa, jolloin opetus on pelkästään ruotsin kielellä.

Svenska :t Mikael församlingen i Tallinn, vuodesta 1726

Svenska församlingen on peräisin 1320-luvulta. Svenska församlingskyrka, ruotsalainen kirkko toimi vuoteen 1716 saakka Suur-Klostrilla, Kustaa Vaasan lukion vieressä. Ruotsista Viroon muuttanut kirkkoherra **Patrik Göransson** esitteli kirkkoa ja kertoi sen eri vaiheista: siitä, kuinka ruotsalaiset olivat tulleet Tallinnaan, mikä tapahtui viikinkiajalla. Tallinnassa oli

vv. 1943-44 ollut venäläisiä, joita pakoon nuoria miehiä oli piiloutunut mm. kirkon ullakolle, kunnes saksalaiset tulivat ja ajoivat venäläiset pois.

Kirkko on saanut lahjoituksena urut Ruotsista Täbystä, saarnastuolin Tallinnan ritarihuoneelta ja penkit ovat tulleet lahjoituksena Helsingin Lutherkyrkanista. Seurakunnassa on 256 seurakuntalaista, joista sunnuntaisin jumalanpalvelukseen osallistuu n. 25 henkeä, kastetilaisuuksia, häitä ja hautajaisia on silloin tällöin. Kirkossa pidetään myös suomalainen ja saksalainen jumalanpalvelus. Kirkon yhteydessä toimii lisäksi Svenska folkhögskolan.

Kristjan Raudin talomuseo

Tallinnan Nõmmella sijaitseva talomuseo avattiin vuonna 1984. **Kristjan Raud** (1865-1943) opiskeli Münchenissä ja Pariisissa v. 1905 sekä Pietarissa 4 vuotta, näki nälkääkin, työskenteli myös opettajana, meni 59-vuotiaana naimisiin. Sitten oli perustamassa v. 1909 Kansallismuseota, johon kerättiin käsitöitä ja erilaisia historiallisia esineitä. Viron taideopetus on saanut paljon näiltä ajoilta. Viron pankki julkaisi kalenteria, jossa oli Kristjan Raudin öljymaalauksia. Talomuseossa tutustuimme Suomen Taikissa tohtoroineen nuoren naisen, korutaiteilija **Kärt Summatavetin** korunäyttelyyn. Kärt, joka puhui sujuvaa suomea, on aloittanut uransa harjoittelemalla piirtämistä. Kärt opiskeli historiaa ja pyrki Taideakatemiaan ja pääsi heti sisään. Hän oli 3 kesää arkeologisilla kaivauksilla töissä. Metallituntu haastavalta materiaalilta ja niinpä hän opetteli suunnittelemaan metallista aivan mahtavia koruja, joiden idean ja alkuperän hän on saanut setukaisten naisten elämästä, mm. **Roosi Karjam** Kihnun saarelta ja **Anne Kõivo** taustavaikuttajina. Kärt tutustui mm. mansin kieleen osallistumalla suomalais-ugrialaisten tutkijoiden matkaan, läntiseen Siperiaan, hanttien ja mansien asuinalueille Uralin itäpuolelle Ob-joen ja sen sivujokien rantamaille. Summatavet on opettanut metallikorutaiteilijoita ja toiminut vapaana taiteilijana 15 vuotta.

KUMU Kunstimuseum

Kadriorgin palatsin ja Mikkelin museon läheisyydessä sijaitsevan Eesti Kunstimuseumin näyttelyissä voi vierähtää kokonainen päivä. Niinpä kannattaa miettiä, tutustuuko näyttelyyn pala palalta. Lipun (30-75 EEK) voi ostaa myös vain osaan näyttelyitä. Kumussa on pysyvä näyttely, jossa on esillä Viron taiteen klassikoita 1700-luvulta toisen maailmansodan loppuun ja siitä *Viron itsenäistymiseen* sekä lisäksi vaihtuvia eri aiheisia näyttelyitä.

Lennart Meren hauta

Lennart Meren hauta sijaitsee Tallinnan Metsakalmistussa, metsän keskelle rakennetussa hautausmaassa. Samasta portista kulkiessa löytyy myös muita valtiopäämiesten ja merkkihenkilöiden hautoja, mm. virolaisen itsenäisyysmiehen ja Viron ensimmäisen presidentin **Konstantin Pätsin** hauta-alue on kauniisti rakennettu ja aidattu alue. Metsakalmistussa meitä opasti arkkitehti **Mait Summatavet**.

Tämän matkan mahdollisti **markkinointipäällikkö Kjell Skoglundin** tekemät sponsorisopimukset Eckerölinen ja Tallinnan SAS Radisson –hotellin kanssa.

Heille kiitos siitä. Erityisesti olemme kiitollisia markkinointipäällikkö Kjell Skoglundille, joka mm. huolehti matkalipuista. Muistoksi ja kiitoksena kaikesta Kjell sai Tjaldurilta ja Uppikilta taiteilija **Hanne Jugan** maalaaman hienon *Tjaldur-lintua* kuvaavan taideteoksen sekä taiteilija/kirjailija **Kristian Olsen aajun** tekemän grönlantiaiheisen (nainen) taulun. Matkaohjelmasta kiitokset **Kärt Summatavetille, Agnete Sippelille, Sinikka Salokorvelle ja Fredrik Forsbergille**, jotka olivat nähneet suuren vaivan aivan täydellisen matkaohjelman laatimiseksi.

Kuvatekstit:

1. Gustav II Adolf
2. ruotsin opettaja Juta-Tiia Mägi, Kustaa Vaasan lukio
3. korutaiteilija Kärt Summatavet
4. päätoimittaja Indrek Rohtmets, Horisont -lehti
5. Hanne Juga, Kjell Skoglund ja Kristian Olsen aaju.